

R
S
S
E
N
A
T

Guerres que no s'acaben
Maleta de llibres per a infants i joves

MALETA DE LLIBRES: GUERRES QUE NO S'ACABEN

Molts són els contes que tenen un encapçalament que fa: “en aquells temps...” Ens agradaria que aquest fos l'inici d'aquesta bibliografia i maleta **Guerres que no s'acaben**, però no és el cas. Davant l'astorament, la perplexitat i la tristesa que ens causa aquest fet ens hem de referir a un temps present, fosc, que va més enllà de la crisi econòmica, i que té molt a veure amb la crisi social i de valors que estem vivint.

El món està canviant i ens n'hem adonat de mica en mica, però no ha estat fins aquest estiu que les guerres, les migracions, els conflictes, les dificultats... de tanta gent han trencat fronteres i han creat un revulsiu provocant que ens sentim més vulnerables, propers i solidaris.

A través dels mitjans, de les xarxes... hem pogut conèixer la realitat de les persones desplaçades i ens hem pogut posar a la pell del qui pateix i del qui defensa els seus drets per aconseguir un món més just.

La literatura ens permet viure moltes vides i conèixer, sense haver-les viscut directament, altres realitats que ens fan actuar i ens ajuden a ser millors. Us presentem aquesta maleta amb la intenció de fer-ne una lectura amb clau de comprendre el món que ens envolta i poder gestionar l'impacte emocional de les imatges i notícies que arriben. Tanmateix donada la impossibilitat de comprendre la magnitud dels esdeveniments és del tot necessari que les lectures puguin anar acompanyades de converses, debats, parers...

Potenciar el diàleg, la mirada crítica, és convenient per sentir-nos més forts per canviar i exigir canvis que de ben segur han de ser possibles.

La maleta de llibres **Guerres que no s'acaben** consta d'un bagul amb 125 llibres i un dossier amb la bibliografia. Està estructurada en set apartats, pensant en totes les persones desplaçades, la seva realitat, les persones que les acullen i l'encaix entre elles; i allò que ho fa possible i que és l'essència de l'ésser humà: la capacitat empàtica, la solidaritat i la denúncia davant les injustícies de tota mena. Els apartats en els que hem agrupat les lectures són:

- 1.- Al llarg de la història tots els països han viscut alguna guerra.**
- 2.- Les guerres fan que les persones hagin de marxar del seu país, posant la seva vida en perill i ser refugiats lluny de casa seva.**
- 3.- A vegades, tot i que no hi ha guerra, la pobresa fa que les persones hagin de fer les maletes i marxar per trobar el seu lloc en un altre país. Són els immigrants que sovint han de deixar part de la família per, potser, tornar-se a retrobar més tard.**
- 4.- Nosaltres també hem patit la devastació de la guerra, també hem estat refugiats i també hem viscut a l'exili.**
- 5.- Escoltar, sentir, comprendre, comunicar, viure en la pròpia pell allò que li ha passat a l'altre, pot generar un conflicte que haurem d'estar disposats a resoldre. Això és empatia.**
- 6.- Quan tots estem d'acord ens ajudem, cooperem, compartim, convivim... Això és solidaritat**
- 7.- Tan iguals, tan diferents. Històries de l'altra banda, amb escenaris i realitats diferents, però amb personatges amb qui compartim somnis i sentiments. Tan iguals, tan diferents.**

En tots els apartats hi trobareu llibres de diversos registres tot i que impera el realisme, hi ha autors que també han sabut plasmar en el relat l'humor irònic i la fantasia per amorosir les vivències terribles de molts dels seus protagonistes, possibilitant una distància des d'on analitzar l'absurditat de les guerres.

Per fer la selecció de llibres, com a totes les maletes que s'elaboren des de la biblioteca infantil, ens hem basat en el criteri de qualitat narrativa, gràfica i interès que desvetllen les històries, més que en l'afany nascut del didactisme; i

pensant que és una activitat que es fa des de la biblioteca escolar per tal d'incidir en l'hàbit lector dels nois i noies des d'aquesta mirada social i crítica que citàvem més amunt. Tanmateix, és una selecció de llibres que resta oberta per tal que nois i noies afegeixin altres lectures que considerin que exemplifiquen algun dels apartats i vulguin donar-les a conèixer a altres lectors.

Volem agrair la col·laboració de l'especialista en literatura infantil i juvenil Rosa Mut que, com sempre, amb la seva conversa ens fa créixer totes les propostes.

Biblioteca Infantil i Juvenil

Novembre 2015

L'any 2006 vam confeccionar una bibliografia dedicada als Drets dels Infants, que us convidem a consultar i a demanar en préstec (**Els drets dels infants**. Llibres per a Infants. Biblioteca Rosa Sensat, n. 37)

La imatge de les maletes i dossiers és un fragment de la il·lustració del llibre:

- **SOBRINO, Javier**. *El mur*. Nathalie Novi (il.) Barcelona: Joventut, 2015

GUERRES QUE NO S'ACABEN

1.- Al llarg de la història tots els països han viscut alguna guerra.

A partir de 12 anys

1	- CANOSA, Oriol. <i>L'illa de les cartes perdudes.</i> Mercè López (il.). Barcelona: Babulinka, 2014
2	- CARBÓ, Joaquim. <i>La Casa sobre les mines.</i> Barcelona: Columna, 1998
3	- HÄRTLING, Peter. <i>Cuentos de la guerra i otros relatos.</i> Madrid: Alafaguara, 1991
4	- ISUSI, Javier de. <i>La partida del soldado.</i> Leticia Ruifernández (il.). Madrid: El Jinete Azul, 2011
5	- MORGENSTERN, Christian. <i>En el reino de la /'pun{t}u-'a'(c)ió;n.</i> Rathna Ramanathan (il.). Barcelona : Thule, 2011.
6	- MORPURGO, Michael. <i>Cavall de guerra.</i> Barcelona: EstrellaPolar, 2011.
7	- NOZIÈRE, Jean-Paul. <i>La Canción de Hannah.</i> Jacques Ferrandez (il.). Madrid : Anaya, 2002
8	- ORLEV, Uri. <i>Corre, noi, corre!</i> Barcelona: Santillana Grup Promotor, 2002
9	- ORLEV, Uri. <i>L'illa del carrer dels Ocells.</i> Barcelona: Santillana Grup Promotor, 2001

10	- PASCUAL i ESCRIVÀ, Gemma. <i>Llàgrimes sobre Bagdad</i> . Barcelona: Barcanova, 2008
11	- SARA. <i>Revolución</i> . Barcelona : Libros del Zorro Rojo, 2007
12	- SEGOVIA, Carmen. <i>Mitsu y Lala</i> . Madrid : Anaya, 2004
13	- SILEI, Fabrizio. <i>Fuera de juego</i> . Maurizio A.C.Quarello (il.) Albolote: Barbara Fiore
14	- SKÁRMETA, Antonio. <i>La composición</i> . Alfons Ruano (il.) Barcelona: Ekaré, 2000
15	- TELLER, Janne. <i>I si estiguéssim en guerra</i> . Barcelona: Comanegra, 2013
16	- THURBER, James. <i>L'Última flor: una paràbola en imatges</i> . Barcelona : Viena, 2014
17	- VANDER ZEE, Ruth. <i>La historia de Erika</i> . Roberto Innocenti (il.) Pontevedra: Kalandraka, 2004

A partir de 14 anys

18	- BARAKAT, Ibtisam. <i>Tastant el cel: Una infantesa palestina</i> . Carme Bou (trad.) Barcelona: Bambú, 2009
19	- BOYNE, John. <i>Quedeu-vos a la trinxera i després correu</i> . Barcelona: Fanbooks, 2013.
20	- CELA, Jaume. <i>Junts veurem el Mijacka</i> . Pep i Marc Brocal (il.). Barcelona : La Galera, 1998.

21	- CORTÉS, Jesús. <i>Rosas negras en Kosovo.</i> Alzira : Algar, 2002.
22	- MANKELL, Henning. <i>El secreto del fuego.</i> Mayte Giménez. Madrid: Siruela, 1998
23	- PASCUAL i ESCRIVÀ, Gemma. <i>Et recorde, Amanda.</i> València: Alfaguara, 2002 (Voramar)
24	- PETIT, Xavier-Laurent. <i>Be safe.</i> Pau Joan Hernández (trad.) Barcelona : Cruïlla, 2010
25	- PRESSLER, Mirjam. <i>Malka Mai.</i> Barcelona : Diagonal, 2003
26	- SIERRA i FABRA, Jordi. <i>En un lloc anomenat guerra.</i> Barcelona: La Galera, 2002.
27	- SIERRA i FABRA, Jordi. <i>La memòria dels éssers perduts.</i> Barcelona: Cruïlla, 1997.
28	- SUTCLIFFE, William. <i>El Mur : una faula moderna.</i> Marc Rubió (trad.) Barcelona : Fanbooks, 2013

2.- Les guerres fan que les persones hagin de marxar del seu país, posar la seva vida en perill i ser refugiats lluny de casa seva.

A partir de 12 anys

29	- BRECHT, Bertolt. <i>La croada dels nens.</i> Carme Solé Vendrell (il.). Barcelona: Magenta, 2011.
----	--

30	- CANELA, Mercè. <i>Els dimarts del senyor F.</i> Barcelona: Cruïlla, 1998.
31	- ELLIS, Deborah. <i>El pa de la guerra.</i> Barcelona: Baula, 2003
32	- GÓMEZ, Ricardo. <i>El caçador d'estrelles.</i> Barcelona: Baula, 2004.
33	- IGUERABIDE, Juan Cruz. <i>Volver a Bosnia.</i> León: Everest, 2005
34	- HÄRTLING, Meter. <i>Viaje contra el viento.</i> Madrid: SM, 2001.
35	- KERR, Judith. <i>De quan Hitler va robar el conill rosa.</i> Barcelona: Empúries, 1988.
36	- LOBE, Mira. <i>Insu-Pu : la isla de los niños perdidos.</i> Madrid: SM, 2007
37	- MATTINGLEY, Christobel. <i>L'Asmir no vol fusells.</i> Madrid: Alfaguara, 1997.
38	- MOURE, Gonzalo. <i>Els gegants de la lluna.</i> Barcelona: Baula, 2004.
39	- PRESSLER, Mirjam. <i>Si la sort truca a la porta.</i> Barcelona: Cruïlla, 1996.
40	- SIERRA i FABRA, Jordi. <i>Las Alas del sol.</i> Madrid : SM, 1994

A partir de 14 anys

41	- BONDOUX, Anne-Laure. <i>Temps de miracles.</i> Jordi Vidal Tubau (trad.) Barcelona: Baula, 2010
42	- ELLIS, Deborah. <i>El viatge de la Parvana.</i> Barcelona: Baula, 2004.
43	- GEDA, Fabio. <i>En el mar hi ha cocodrils: la història real d'Enaiatollah Akbari.</i> Barcelona: La Galera, 2011
44	- KAMARA, Mariatu; McCLELLAND, Susan. <i>El llarg viatge de Mariatu Kamara.</i> Barcelona: Intermón Oxfam, 2009
45	- RIERA, Pedro. <i>La tomba d'Aurora K.</i> Barcelona: Edebé, 2014 (Periscopi, 28)
46	- SMITH, Rukshara. <i>La historia de Sumita.</i> Madrid: Alfaguara, 1989
47	- VENDEL, Edward van de. <i>El Noi que va trobar la felicitat.</i> Anoush Elman. Barcelona : Cruïlla, 2012

3.- A vegades, tot i que no hi ha guerra, la pobresa fa que les persones hagin de fer les maletes i marxar per trobar el seu lloc en un altre país. Són els immigrants que sovint han de deixar part de la família per, potser, tornar-se a retrobar més endavant.

A partir de 12 anys

48	- AVI. <i>Ciutat d'orfes.</i> [Barcelona] : Bambú, 2012.
49	- BURGAS, Àngel. <i>Kamal i els alfabetistes.</i> Barcelona: Edebé, 2015.
50	- FÉRAUD, Marie. <i>Anne aquí, Selima allí.</i> Madrid: Alfaguara, 1993.
51	- GREDER, Armin. <i>L'illa.</i> Salamanca: Lóguez, 2003.
52	- HANNO. <i>En Tolstoi, un conte de fades.</i> Barcelona: Takatuka, 2010.
53	- LIENAS, Gemma. <i>El diari taronja de la Carlota.</i> Barcelona: Empúries, 2011.
54	- MATEO, José Manuel. <i>Migrar.</i> Javier Martínez Pedro (il.). Pontevedra: Factoría de Libros, 2011.
55	- REINHARDT, Dirk. <i>Train kids.</i> Lleida: Pagès, 2016.
56	- SMADJA, Brigitte. <i>Salvem en Saïd.</i> Jordi Vidal (trad.) Barcelona : Baula, 2005
57	- TAN, Shaun. <i>Emigrantes.</i> Albolote: Barbara Fiore, 2006.

A partir de 14 anys

58	- BOUMAËZA, Nicloe. <i>A l'altra banda de l'Estret.</i> María Lerma i Jordi Vidal (trad.) Barcelona: Baula, 2000 (La llum del far ; 23)
----	---

59	- CANSINO, Eliacer. <i>Una Habitación en Babel.</i> Madrid : Anaya, 2010
60	- KARROUCH, Laila. <i>De Nador a Vic.</i> Barcelona : Columna, 2004
61	- LORMAN, Josep. <i>L'aventura d'en Saïd.</i> Barcelona: Cruïlla, 1995.
62	- MADRID, Juan. <i>Huida al sur.</i> Barcelona: Edebé, 2008.
63	- RIVAS TORRES, Mercè. <i>Vides.</i> Josep Subirats (trad.) Barcelona : La Galera, 2005
64	- SCHMITT, Eric-Emmanuel. <i>El senyor Ibrahim i les flors de l'Alcorà.</i> Judit Valentines (trad.) Barcelona : Cruïlla, 2009
65	- SEBBAR, Leïla. <i>La Noia del balcó.</i> Josep Samper (trad.) Barcelona : Cruïlla, 2000
66	- SIERRA I FABRA, Jordi. <i>Nit de lluna a l'estret.</i> Francina Jordà (trad.) Barcelona : L'Arca, 1996
67	- VERNETTA, Xavier. <i>Somni de Tànger.</i> Barcelona : La Magrana, 1997

4.- Nosaltres també hem patit la devastació de la guerra, també hem estat refugiats i hem viscut a l'exili

A partir de 12 anys

68	- AGUR MEABE, Miren. <i>Un año en el faro.</i> Salamanca: Lóguez, 2009.
69	- ATXAGA, Bernardo. <i>Memorias de una vaca.</i> Madrid: SM, 1992.
70	- CABEZA, Anna. <i>Un dia sencer de blat.</i> Barcelona: Bambú, 2010.
69	- CARBÓ, Joaquim. <i>El cant de l'esparver.</i> Barcelona: Cruïlla, 1997.
70	- CARRANZA, Maite. <i>Camins de llibertat.</i> Barcelona: Edebé, 2016.
71	- CELA, Jaume. <i>El temps que ens toca viure.</i> Javier Andrada (il.) Barcelona : Cruïlla, 2007.
72	- CELA, Jaume. <i>Silenci al cor.</i> Barcelona: Editors Associats, 2000.
73	- GARCIA LLORCA, Antoni. <i>El rei dels senglars.</i> Barcelona: Cruïlla, 2003.
74	- GARCIA LLORCA, Antoni. <i>El salvatge.</i> Barcelona: Cruïlla, 2010 (Gran Angular, 162)
75	- MARÍAS, Fernando. <i>Zara y el librero de Bagdad.</i> Madrid : SM, 2008
76	- MONTAÑA, Rubén. <i>La Nena de l'arbre.</i> Mercè López (il.) Barcelona : La Galera, 2014
77	- PASCUAL, Emilio. <i>El Fantasma anidó bajo el alero.</i> Madrid : Anaya, 2003

A partir de 14 anys

78	- ÁLVAREZ, Blanca. <i>Las Fuentes del destino.</i> Zaragoza : Edelvives, 2003
79	- ÁLVAREZ, Blanca. <i>Palabras de pan.</i> Zaragoza : Edelvives, 2003
80	- BOSCH, Lolita. <i>Negra nit.</i> Barcelona: Columna, 2006.
81	- CAMUS, Albert. <i>L'estrany.</i> Barcelona: Columna, 1994.
82	- CELA, Jaume. <i>Un Nou horitzó.</i> Barcelona : Cruïlla, 2001
83	- DELGADO, Josep Francesc. <i>Els Llops de la lluna roja.</i> Barcelona : Empúries, 2002
84	- FERNÁNDEZ PAZ, Agustín. <i>Noche de voraces sombras.</i> Rafael Chacón (trad.) Madrid : SM, 2003 (Gran angular, 247)
85	- GIARDINO, Vittorio. <i>No pasaran!</i> Barcelona: Norma, 2011.
86	- GÓMEZ CERDÀ, Alfredo. <i>Noche de alacranes.</i> Madrid : SM, 2005
87	- MAYORAL, Marina. <i>Tristes armas.</i> Madrid: Anaya, 2001 (Espacio abierto; 90)
88	- PASQUAL i ESCRIVÀ, Gemma. <i>L'últim vaixell.</i> València: Alfaguara, 2004
89	- SOTORRA, Andreu. <i>Els silencis de la boca de la Mina.</i> Barcelona: Cruïlla, 2007 (Gran Angular, 148)

5.- Escoltar, sentir, comprendre, comunicar, viure en la pròpia pell allò que li ha passat a l'altre, pot generar un conflicte que haurem d'estar disposats a resoldre. Això és empatia.

A partir de 12 anys

90	- FAIRBRIDGE, Lynne. <i>Un amic a Sud-àfrica.</i> Barcelona: Cruïlla, 1993.
91	- HASSAN, Yaël. <i>El professor de música.</i> Zaragoza: Edelvives, 2004
92	- JUANMIQUEL, M. Àngels. <i>La vergonyosa excusa de la hiena.</i> Cristina Picazo (il.) Barcelona: Cruïlla, 2013
94	- LARREULA, Enric. <i>Els Arbres passaven ran de la finestra.</i> Barcelona : Cruïlla, 1996
95	- RHUE, Morton. <i>L'Onada: L'experiment a la classe d'història que va anar massa lluny.</i> Barcelona: Takatuka, 2010
96	- VALLBONA, Rafael. <i>El noi de la vall del Dra'a.</i> Barcelona: La Galera, 1994
97	- VALLS, Manuel. <i>On ets, Ahmed?</i> Barcelona : Barcanova, 2000

A partir de 14 anys

98	- GRANDES, Almudena. <i>El lector de Julio Verne.</i> Barcelona: Tusquets, 2012
----	--

99	- KAMPMANN, Stefani. <i>L'Onada.</i> (Basat en l'obra de Morton Rhue) Barcelona: Takatuka, 2010
100	- OZ, Amos. <i>Una pantera en el sótano.</i> Madrid: Siruela, 1998
101	- SPIEGELMAN, Art. <i>Maus: Relat d'un supervivent.</i> Palma: Inrevés, 2006
102	- UHLMAN, Fred. <i>L'amic retrobat.</i> Barcelona: Columa, 2007
103	- UHLMAN, Fred. <i>L'ànima valenta.</i> Barcelona: Columna, 2007
104	- UHLMAN, Fred. <i>El retorn.</i> Barcelona: Columna, 2007

6.- Quan tots estem d'acord ens ajudem, cooperem, compartim, convivim... Això és solidaritat!

A partir de 12 anys

105	- BURGAS, Àngel. <i>Petites històries del Globus.</i> Ignasi Blanch (il.). Barcelona: Bambú, 2012.
106	- CLARK, Kathy. <i>La casa de l'Àngel de la Guarda.</i> Barcelona: Bambú, 2011
107	- HERNÁNDEZ, Pau Joan. <i>El laberint de la plaça de la Font.</i> Barcelona: Cruïlla, 2014.
108	- HEUVEL, Eric; ROL Ruud van der; SCHIPPERS, Lies. <i>La recerca.</i> Barcelona: Estrella Polar, 2010 (Comic Books)

109	- LAIRD, Elizabeth. <i>Taronges en terra de ningú.</i> Barcelona: Cruïlla, 2008
-----	--

A partir de 14 anys

110	- GROBÉTY, Anne-Lise. <i>Temps de paraules en veu baixa.</i> Barcelona: Barcanova, 2005
111	- HÄRTLING, Peter. <i>Muletas.</i> Madrid: Alfaguara, 1987
112	- JANER MANILA, Gabriel. <i>El Palau de vidre.</i> Barcelona : Columna, 2001
113	- SIERRA I FABRA, Jordi. <i>Trucant les portes del cel.</i> Barcelona: Edebé, 2006

7.- Tan iguals, tan diferents. Històries de l'altra banda, amb escenaris i realitats diferents, però amb personatges amb qui compartim somnis i sentiments.

A partir de 12 anys

114	- BEN JELLOUN, Tahar. <i>L'escola buida.</i> Lourdes Bigorra (trad.) Barcelona: La Magrana, 2003
115	- D'ADAMO, Francesco. <i>La Història de l'Iqbal.</i> Aurora Ballester(trad.) Barcelona: Cruïlla,2003
116	- DAS, Amrita. <i>La Esperanza es una niña que vende fruta.</i> Barcelona: Libros del Zorros Rojo, 2013

117	- JANER MANILA, Gabriel. <i>Han cremat el mar.</i> Barcelona: Edebé, 1993.
118	- KIPLING, Rudyard. <i>Kim.</i> Barcelona: Vicens Vives, 1989.
119	- PASQUAL ESCRIVÀ, Gemma. <i>650 Puntades.</i> Barcelona: Barcanova, 2014 (Antaviana Nova, 193)
120	- RAUPRICH, Nina. <i>A l'ombra de Xiva.</i> Barcelona: Cruïlla, 1993
121	- SCHINS, Marie-Thérèse. <i>Mi casa es tu casa.</i> Leticia Ruifernández (il.) Zaragoza : Edelvives, 2004
122	- SCHINS, Marie-Thérèse. <i>Un Elefante casi nunca vive solo.</i> Leticia Ruifernández (il.) Zaragoza: Edelvives, 2004

A partir de 14 anys

123	- MOURE, Gonzalo. <i>El beso del Sáhara.</i> Madrid: Alfaguara, 1998
124	- SATRAPI, Marjane. <i>Persépolis.</i> Barcelona: Norma, 2006.
125	- SCHAMI, Rafik. <i>Els narradors de la nit.</i> Barcelona: La Magrana, 1991
126	- SCHAMI, Rafik. <i>Una mà plena d'estels.</i> Barcelona: La Magrana, 1988.
127	- SEBBAR, Leïla. <i>La Noia del balcó.</i> Josep Samper (trad.) Barcelona: Cruïlla, 2000

PODRIES
Joana Raspall

Si haguessis nascut
En una altra terra,
Podries ser blanc,
Podries ser negre...
Un altre país
Fora casa teva,
I diries "sí"
En un altra llengua.
T'hauries criat
D'una altra manera
Més bona, potser
Potser més dolenta.
Tindries més sort
O potser més pega...
Tindries amics
I jocs d'una altra mena;
Duries vestits
De sac o de seda,
Sabates de pell
O tosca espadenya,
O aniries nu
Perdut per la selva.

Podries llegir
Contes i poemes,
O no tenir llibres
Ni saber de lletra.
Podries menjar
Coses llamineres
O només crostons
Secs de pa negre.
Podriespodries...
Per tot això pensa
Que importa tenir
les mans ben obertes
i ajudar qui ve
fugint de la guerra
fugint del dolor
i de la pobresa
Si tu fossis nat
A la seva terra
La tristesa d'ell
Podria ser teva.

**Biblioteca Infantil i Juvenil
Associació de Mestres Rosa Sensat**

Novembre 2015